

РЕШЕНИЕ

№ 38173

гр. София, 03.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в
публично заседание на 16.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **7513** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на К. Д. А., чрез адвокат Р. И., с адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], вх. А, ап. 16 срещу мълчалив отказ на директор на Агенция „Митници“, по заявление за осигуряване на безплатна храна и ободряващи напитки или тяхната равностойност в размер на 145 евро.

В жалбата, от съда се иска оспореният мълчалив отказ да бъде отменен. Твърди се, че оспорваният има право на безплатна храна и ободряващи напитки съгласно Наредба № 11 от 21.12.2005 г. за определяне на условията и реда за осигуряване на безплатна храна и/или добавки към нея (наричана за краткост по-надолу само Наредбата).

Според оспорвания, той е изпълнявал задълженията, работейки на 12-часов работен ден, при сумарно изчисляване на работното време, поради което за него са налице условията за предоставяне на безплатна храна или ободряващи напитки. Полагал е и труд през нощта, поради което има право и на тонизиращи напитки.

Направена е разбивка на дните, през които А. е полагал труд, за който му се дължат суми, съгласно чл. 5 от Наредбата.

Поради изтичането на сроковете по чл. 57 от АПК и непроизнасянето на административния орган са налице предпоставките за оспорване на мълчалив отказ.

По време на проведеното по делото открито заседание, оспорвания се представлява от адвокат И., която поддържа жалбата. Представени са допълнителни съображения в писмен вид. Претендира разноси по представен списък.

Ответникът се представлява от юрисконсулт С., който оспорва жалбата. В писмени бележки са

изложени подробни допълнителни доводи за неоснователност на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че със заявление вх. № 3-56969 от 20.02.2026 г., К. Д. А. е поискал от директора на Агенция „Митници“ да му бъде изплатена паричната равностойност на полагащите му се безплатна храна и ободряващи напитки на основание чл. 2, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от Наредбата. Това негово право, произлиза на основание чл. 38а, ал. 3 от Закона за държавния служител (ЗДСл), във връзка с чл. 285 от Кодекса на труда.

Според оспорващия сумата, която му се дължи е в размер на 145 евро.

Към момента на подаване на заявлението К. А. е били държавен служител в системата на Агенция „Митници“ и е заемал длъжността „Началник“ на МБ, С., при ТД Митница, С..

В срока по чл. 57, ал. 1 от АПК административният орган не се произнесъл по направеното заявление, поради което за заявителя е възникнал правния интерес от обжалване на мълчаливия отказ.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Заявлението на К. А. е подадено в деловодството на Агенция „Митници“ на 20.02.2026 г. 14-дневния срок по чл. 57, ал. 1 от АПК за произнасяне по заявлението е изтекъл на 04.03.2026 г. От тази дата тече и едномесечния срок за оспорване на мълчаливия отказ по чл. 149, ал. 2 от АПК. Жалбата е подадена чрез административния орган на 23.03.2026 г., т.е. във визирания по-горе преклузивен срок. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в административното производство срещу акт, с който се засягат негови законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 38а, ал. 3 от ЗДСл, държавните служители, които работят при специфични условия и рискове за живота и здравето, ползват правата по чл. 137 и 285 от Кодекса на труда.

По силата на чл. 2, ал. 2, т. 2 от Наредбата, за работи при специфична организация на труда се осигурява безплатна храна и/или добавки към нея на работниците и служителите, които работят на 12-часов работен ден при сумирано изчисляване на работното време.

Според § 1 от заключителните разпоредби на Наредбата, същата се издава на основание чл. 285, ал. 2 от Кодекса на труда.

В случая е безспорно, че оспорващият е държавен служител и съгласно цитираната по-горе разпоредба на чл. 38а, ал. 3 от ЗДСл, същият може да се ползва от правата по чл. 137 и чл. 285 от Кодекса на труда.

Правото на безплатна храна и/или добавки към нея на държавния служител, който работи при специфични условия е право, свързано с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и същото е защитено и гарантирано в чл. 48, ал. 5 от Конституцията на Република България.

По тази причина органът, до когото е било отправено заявлението е следвало да се произнесе с решение по силата на чл. 38а, ал. 3 от ЗДСл. Съгласно разпоредбата на чл. 58, ал. 1 от АПК, след изтичане на 14-дневния срок от подаване на заявлението е налице мълчалив отказ.

При така установените обстоятелства настоящият съдебен състав намира, че заявлението за

предоставяне на безплатна храна и/или добавки към нея на държавния служител не е разгледано от компетентния орган – директора на Агенция „Митници” и не е постановен административен акт, с който или заявлението или се уважава или се отхвърля.

Изложените в писмените бележки пространни доводи за неоснователност на жалбата не могат заместят волеизявлението на административния орган. Единствено ако те са инкорпорирани в надлежен административен акт – писмен отказ за предоставяне на безплатна храна и/или добавки към нея и ободряващи напитки, съдът би могъл да направи заключение доколко те са законосъобразни, т.е. могат ли да послужат като основание за постановяване на отказа или не. При липса на мотиви, не може да се прецени материалната законосъобразност на отказа, защото не са налице достатъчно данни, относно това, дали държавният служител е отговарял на условията по чл. 2, ал.2, т. 2 от Наредбата.

По изложените съображения, съдът намира, че оспореният административен акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, като по същество директорът на Агенция „Митници” бъде задължен да постанови писмено решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на безплатна храна и/или добавки към нея, по направеното от държавния служител заявление.

С оглед изхода на оспорвания се дължат разноски. Такива са поискани своевременно, поради което съдът дължи присъждането им по представен списък.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, чл. 173, ал. 2, пр. 2 и чл. 174 от АПК, Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на К. Д. А., чрез адвокат Р. И., мълчалив отказ на директор на Агенция „Митници“, по заявление от 20.02.2026 г. за осигуряване на безплатна храна и ободряващи напитки или тяхната равностойност в размер на 145 евро.

ВРЪЩА ДЕЛОТО като преписка на директора на Агенция „Митници“, за ново произнасяне по от К. А. на 20.02.2026 г. заявление, при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

ОПРЕДЕЛЯ 14 ДНЕВЕН СРОК за произнасяне.

ОСЪЖДА Агенция „Митници на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, да заплати на К. Д. А., с ЕГН [ЕГН], сумата от 205,11 (двеста и пет евро и единадесет евроцента), представляваща платено адвокатско възнаграждение и внесена държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.